

DOI 10.36074/grail-of-science.17.02.2023.140

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗА ПРИНЦИПОМ ПРИРОДОВІДПОВІДНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

Шепеленко Тетяна Валеріївна

Канд.фіз.наук, доцент кафедри фізичного виховання та спорту
Український державний університет залізничного транспорту, Харків,
Україна

Гринько Віталій Миколайович

викладач кафедри фізичного виховання та спорту
Український державний університет залізничного транспорту, Харків,
Україна

Сапегіна Ірина Олександрівна

старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту
Український державний університет залізничного транспорту, Харків,
Україна

Дорош Микола Іванович

старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту
Український державний університет залізничного транспорту, Харків,
Україна

Анотація. У дослідженні взяли участь чотири групи, контингент яких становить 89 студентів. Розширення ерудиції студентів УкрДУЗТ у галузі фізичної культури значно підвищить конкурентоспроможність майбутніх спеціалістів. Більшість, а саме 69% студентів, значно покращили результати своєї успішності. У 17% спостерігалася позитивна динаміка у складі досліджуваних, але більш повільними темпами, що дозволило зробити висновок про необхідність більшого часу абстрагування студентів від дослідницького середовища, тенденції до більшої інертності в діях.

Ключові слова. Фізичне виховання, учні, принцип природовідповідності, фізичний розвиток.

Вступ. Природовідповідність, як основний принцип народної педагогіки і як вияв української ментальності сформувався упродовж віків як результат тісного співжиття нашого народу з навколишнім світом природи і уважного спостереження за ним. Тому принцип природовідповідності у першу чергу спрямований на пізнання багатогранної природи особистості, особливостей анатомо-фізіологічного розвитку людини з урахуванням її віку і статі [1; 3]. Цей

принцип обстоювали відомі педагоги Я. Каменський, Жан-Жак Руссо, К. Ушинський, Й. Песталоцці, В. Сухомлинський та ін.

Метою виховання повинен бути різнобічний і гармонійний розвиток усіх природних сил та здібностей людини. Запропонований Й. Песталоцці підхід до виховання і навчання має індивідуалізуючий характер. Він вимагає від педагога вивчення і врахування на практиці індивідуальності людини, надання їй не тільки елементарних відомостей, але й пробудження та скріплювання її духовних сил, морального і суспільного шляхетства [2].

Необхідність підходу до навчання студентів на основі принципу природної відповідності можна знайти в працях Л. Берга, який висунув і обґрунтував таке поняття, як моногенез [4; 5]. Це, по суті, концепція еволюційного розвитку, заснована на закономірностях. Нині в різних галузях науки, зокрема в біології та хімії, підтверджується справедливність моногенетичного підходу до природознавства, що вимагає подальшого співвідношення свободи й необхідності, закономірностей і випадковостей.

Результати і обговорення. Реалізація методики протягом кількох семестрів дозволила зробити низку висновків. Аналіз статистичних даних, отриманих шляхом анкетування та обробки інформації про успішність у подальшому навчанні студентів УкрДУЗТ, дав змогу зробити наступні висновки. У дослідженні взяли участь чотири групи, контингент яких у середньому становить 89 студентів. Результати всіх чотирьох груп виявилися майже однаковими. Більшість, а саме 69% студентів всіх спеціальностей, значно покращили результати своєї успішності в навчанні. У 17% спостерігалася позитивна динаміка в успішності, але більш повільними темпами. Студенти цих двох груп приділяли більше часу фізичній культурі та майже регулярно відвідували заняття з фізичного виховання. У 9% досліджуваних динаміка в навчанні майже не змінилася, а в 5% – навіть погіршилась (як відзначили самі студенти, такі негативні результати пов'язані перш за все з додатковими факторами такими як, робота за фахом на підприємствах в навчальний час та нічні зміни) [6].

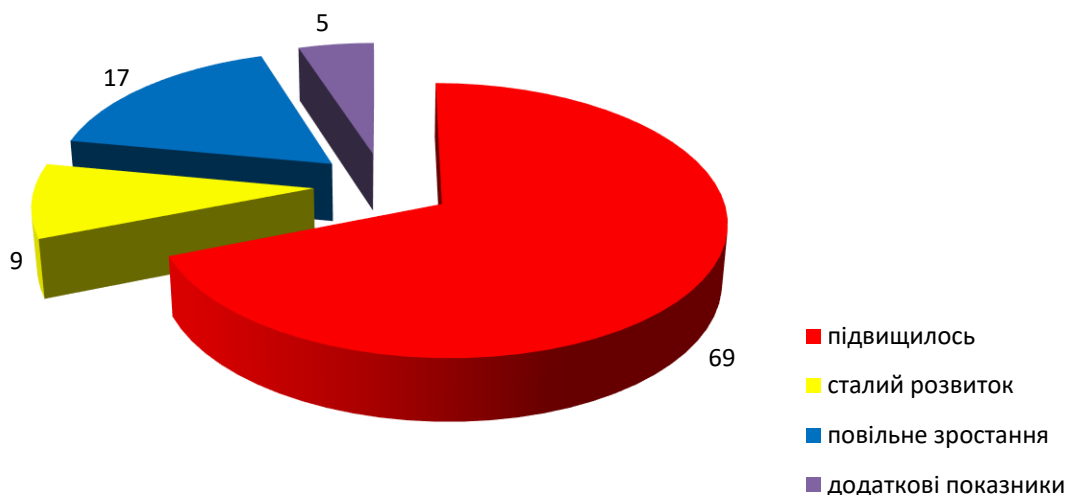

Рис. 1. Результати аналізу успішності студентів

Систематичні заняття фізичними вправами мають позитивний вплив на фізичні, творчі та інтелектуальні здібності студентів. В цілому, забезпечується розвиток індивідуальних здібностей, закономірно створюються моделі професійно-особистісного розвитку студентів, відбувається якісна взаємодія учасників фізкультурно-спортивної діяльності. Турбота про своє майбутнє, повільність і виваженість у прийнятті рішень, формування рішень, гідних людської поведінки, прагнення до розвитку краси і глибини почуттів: виховання учнів за принципом природної відповідності буде основним інструментом, за допомогою якого будуть досягнуті складні особистісні якості майбутніх спеціалістів.

Висновки. Фізичне виховання як обов'язкова навчальна дисципліна для всіх спеціальностей виявилася необхідною ланкою у процесі формування всебічно розвиненої особистості, оптимізації фізичного та фізіологічного стану студентів у процесі професійної підготовки. Розширення ерудиції студентів ЗВО в галузі фізичного виховання значно підвищить конкурентоспроможність майбутніх спеціалістів. Під час дослідження було встановлено, що фізичне виховання засноване на природній відповідності могло б суттєво допомогти молоді сформувати цілісне бачення життя, розуміти значущість кожного його етапу. Це сприятиме усвідомленню необхідності систематичних занять фізкультурою та спортом. Крім того, спрямовувати розвиток і вдосконалення якостей і сильних сторін характеру, які дозволяють проявляти розум і волю в кожному мить життя.

Отже, визначальним принципом сучасної системи освіти має бути принцип природовідповідності навчання і виховання, який притаманний природі самої людини.

Список використаних джерел:

- [1] Grinko V.; Kudelko V.; Hlotov Y. Training of students' special endurance in ping pong sport circles. Physical education of students. За ред. проф. Єрмакова С.С. Харків, 2017. 2. 52 – 60. doi: 10.15561/20755279.2017.0201.
- [2] Grinko V.; Kudelko V.; Hlotov Y. Prediction and increasing of general level of students' endurance by the exercises of aerobic direction. Physical education of students. За ред. проф. Єрмакова С.С. Харків, 2018. 1. 23 – 30. doi: 10.15561/20755279.2018.0104.
- [3] Grinko V.; Kudelko V.; Yefremova A.; Klokovala S. Effect of aerobic direction on the flexibility of students. Dynamics and forecasting. The Journal of Physical Education and Sport (JPES). Romania, June 30, 2020, pp. 1727-1733. DOI:10.7752/jpes.2020.04234.
- [4] Гринько В. М.; Єфремова А. Я., Куделко В. Е. Дослідження рівня фізичної підготовленості студентів I-II курсів українського державного університету залізничного транспорту. Спортивні ігри. Sportywni ihry. Спортивные игры. ХДАФК: Харків, 2020. 4(18), с. 14-21. doi: 10.15391/si.2020-4.02.
- [5] Grinko V.; Kudelko V. Reactions of the Body, Which Occur Only During Sports. Research & Investigations in Sports Medicine. 8(5), RISM.000698. 2022. P. 770-771. DOI: 10.31031/RISM.2022.08.000698
- [6] Grinko V., Sapahina I. Analysis of Students' Education on the Principle of Consent with Nature on the Example of Physical Education. Biomed J Sci & Tech Res 46(2)-2022. BJSTR. MS.ID.007331. P. 37297-37300. DOI: 10.26717/BJSTR.2022.46.007331